

Asia: OM011:00/2020, VN/933/2020

Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä (Terrorismirikosten sääntelyn ajanmukaisuus ja vastaavuus vertailumaiden sääntelyn kanssa)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriö on pyytänyt ulkoministeriöltä lausuntoa työryhmän mietinnöstä koskien terrorismirikosten sääntelyn ajanmukaisuutta ja vastaavuutta vertailumaiden sääntelyn kanssa. Ulkoministeriö vastaa lausuntoon pyydetyn mukaisesti lausuntopalvelu.fi-osoitteessa.

Työryhmän tehtävänä oli erityisesti arvioida terroristiryhmään tai –järjestöön kuulumiseen tai tällaisen ryhmän tai järjestön toimintaan osallistumiseen liittyviä rangaistussäännöksiä ja valmistella tarvittavia lainsäädäntömuutoksia. Ulkoministeriön edustaja on osallistunut työryhmän työhön, ja hänen esittämänsä näkökohdat on voitu ottaa huomioon mietintöä valmisteltaessa. Ulkoministeriö voi näin ollen yhtyä mietinnön esityksiin ja suosituksiin.

Terroristisessa tarkoituksessa tehtyjen rikosten tekemistä eri tavoin edistävät teot on Suomessa jo nyt säädetty rangaistavaksi varsin kattavasti ja tavalla, joka vastaa Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden vaatimuksia. Merkittäviä eroja ei ole löytynyt myöskään vertailussa keskeisten verokkimaiden sääntelyn kanssa. Työryhmän ehdotukset rangaistavuuden laajentamisesta ovat kuitenkin perusteltuja. Rikoslain 34 a luvun 4 §:n 1 momenttiin ehdotettu uusi kohta täydentäisi nykyistä sääntelyä niin, että terroristiryhmän rikollisen toiminnan kannalta olennaisten tehtävien hoitaminen kuuluisi kattavasti sen piiriin. Ehdotettu uusi 5 d § kattaisi lisäksi nykyistä laajemmin terrorismirikoksiin liittyvää julkista kehottamista ja houkuttelua. Ulkoministeriö pitää perusteltuna myös rikoslain 34 a luvun 4 §:n rikosnimikkeen muuttamista ”terroristiryhmän toimintaan osallistumiseksi” samoin kuin pitäytymistä Suomea sitovassa Euroopan unionin sääntelyn mukaisessa terroristiryhmän määritelmässä.

Ulkoministeriön näkemyksen mukaan mietinnössä on kiinnitetty asianmukaista huomiota kansainvälisen oikeuden Suomelle asettamiin velvoitteisiin. Tämä koskee niin perus- ja ihmisoikeuksia kuin kansainvälisen humanitaarisen oikeuden määräyksiä mukaan luettuina humanitaarista avustustoimintaa koskeva kansainvälinen sääntely.

Ulkoministeriö korostaa myös tarvetta terrorismirikoksia koskevan sääntelyn kokonaisarvioon erillisessä lainsäädäntöhankkeessa ottaen huomioon mm. perustuslakivaliokunnan ja lakivaliokunnan esiin tuomat näkökohdat (PeVL 37/2016 vp, s. 3 ja PeVL 56/2016 vp, s. 6 sekä LaVM 4/2018 vp, s. 10). Lisäksi olisi syytä arvioida esimerkiksi vuoden 2002 puitepäätöksen täytäntöönpanon yhteydessä tehtyä ratkaisua, jonka mukaan rikoslain 34 a luvussa rangaistaviksi säädettyt terrorismirikokset ovat kansainvälisiä rikoksia.

Oikeuspäällikkö

Kaija Suvanto

Johtava asiantuntija

Päivi Kairamo

Kairamo Päivi
Ulkoministeriö - Oikeuspalvelu